

Jazyk C

Část I.

České vysoké učení technické Fakulta elektrotechnická

Obsah

- Literatura
- Historie
- Charakteristika
- C vs C++ vs Java
- Stručně - C a Java - Co je stejné nebo podobné
- Stručně - C a Java - Co C nemá
- Stručně - C a Java - Co C nemá nebo je jinak
- Porovnání JAVA vs „C“
  - main(), „Nazdar Světe“
  - Proměnné, konstanty, přiřazení
  - Blok, místa pro deklaraci proměnných
  - Vstup, výstup
  - Řízení běhu programu (if, for, while, switch)
  - Operátory
  - Matematické funkce (knihovny)

Obsah

Přehled

- C - Struktura programu
- C - Model kompilace
- C - Komentář
- C - Soubor platných znaků (ASCII)
- C – Identifikátory
- C - Datové typy
- C - Konstanty

C - Literatura

- Herout,P.: Učebnice jazyka C. 3.vyd., Kopp, 2003
- Herout,P.: Učebnice jazyka C. 2.díl, Kopp, 2002
- Prinz,U.-Prinz,P.: C Pocket Reference. O'Reilly, 2002
- Kernighan,B.-Ritchie,D.: The C Programming Language.2nded.1989
- Müldner,T.: C for Java Programmers. Addison Wesley. 2000
- Johnson,M.P.: Programming Language C. 2003, www.columbia.edu/~mpj9/3101
- Alonso,G.: Programming in C. ETH Zurich, www.inf.ethz.ch/departement/IS/iks

Použité barevné značení

Rozlišení jazyka

Java

“C”

Srovnatelné vlastnosti

Java

1

“C”

1

Rozlišení stupně znalostí

Základní znalost

Požadovaná znalost

Doporučená znalost

Pro zájemce

Pomůcka pro “C”

Přehled

C - Historie

- C – navržen 1972 (Dennis Ritchie, AT&T, Bell Laboratories, USA)
- C – ovlivněn:
  - ALGOL 60 (1960)
  - CPL (1963, Cambridge)
  - BCPL (1967, Martin Richard)
  - B (1970, Ken Thompson)
- 1973 - do C z assembleru přepsán operační systém UNIX
- 1978 - Kernighan & Ritchie – první standard C (K&R Standard)
- 1989 - ANSI C Standard (ANSI X3.159), známý jako ANSI C89
- 1990 - ISO C Standard (ISO/IEC 9899), vychází z C89
- 1995 - aktualizace C89 na ANSI C95
- 1999 - aktualizace C95 na ANSI C99

C - Historie

- Skupina programovacích jazyků s částečně podobnou syntaxí:
  - C
    - 1972, Dennis Ritchie, Bell Laboratories
    - Procedurální jazyk
  - C++
    - 1986, Bjarne Stroustrup, Bell Laboratories
    - Objektová podpora
  - Java
    - 1995, James Gosling, Sun
    - Objektový
  - C#
    - Nedávno, Microsoft
    - Objektová podpora

C - Charakteristika

- Univerzální programovací jazyk střední až nižší úrovně
- *Strukturovaný* (funkce + data)
- *Zdrojový kód přenositelný (portable)*, překladač ne (je závislý na platformě)
- *Rychlý, efektivní, kompaktní kód*
- Pružný a výkonný, stabilní
- Podpora konstrukcí jazyka vysoké úrovně (funkce, datové struktury)
- Podpora operací blízkých assembleru (ukazatele, bitové operace,...)
- *Slabá typová kontrola*
- *Málo odolný programátorovým chybám*
- Dává velkou volnost programátorovi v zápisu programu
  - *Výhoda*: dobrý programátor vytvoří efektivní, rychlý a kompaktní program
  - *Nevýhoda*: špatný nebo unavený programátor pak nepřehledný program náchylný k chybám
- Použití: operační systémy, řídicí systémy, grafika, databáze, číslicové zpracování signálů (DSP),...

C vs C++ vs Java

- C
  - Rychlý, kompaktní, málo bezpečný
  - Kompilovaný kód
- C++
  - Rychlý, málo bezpečný, velmi složitý
  - Kompilovaný kód
- Java
  - Bezpečná, elegantní ale pro některé aplikace pomalá
  - Interpretovaný kód (bytecode) s možnou částečnou podporou kompilovaných částí (JIT)

C a Java - Co je stejné nebo podobné

v C je stejné (podobné)

- Program začíná funkcí main()
- Stavba funkcí / metod,
  - Jméno funkce, formální parametry, návratová hodnota, vymezení těla funkce, vymezení bloku, vlastnosti lokálních proměnných (jsou v zásobníku), předávání primitivních typů parametrů hodnotou, return.
- Množina znaků pro konstrukci identifikátorů
- Primitivní typy proměnných se znaménkem (Java nezná proměnné bez znam.)
  - char, short, int, long, float, double
- Aritmetické, logické, relační, bitové operátory
- Podmíněný příkaz
  - if() / if() else
- Příkazy cyklů
  - while() , do while(), for(;;), break, continue
- Programový přepínač
  - switch(), case, default, break

JAVA vs C

1

2

- JAVA

```
public class PrvniProgram {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.printf("Nazdar Svete \n");  
    }  
}
```

1

2

- C

```
int main (int argc, char** argv) {  
    printf("Nazdar Svete \n");  
    return (0);  
}
```

Podobnost
není

- Neni "class", "public static", printf() stejne jako v JAVA

JAVA /podobné/ (1)

```
// Druhy program
```

```
public class DruhyProgram {
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        int x = 10, y;
```

```
        y = x + 20;
```

```
        System.out.println("Hodnota proměnné x je "+x);
```

```
        System.out.println("Hodnota proměnné y je "+y);
```

```
    }
```

```
}
```

1

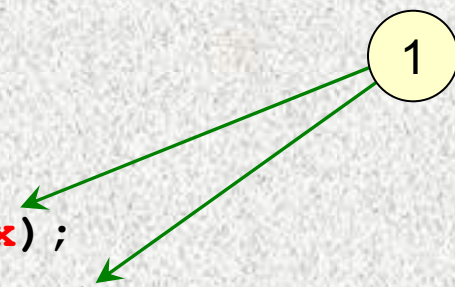

C /podobné/ (1)

// Druhy Program

```
int main(int argc, char** argv) {  
    int x = 10, y;  
    y = x + 20;  
    printf("Hodnota promenne x = %3d\n", x);  
    printf("Hodnota promenne y = %3d\n\n", y);  
    return (0);  
}
```


- Neni “class”, “public static”,
- Java/println() jiné formátování výstupu než C/printf()
- Ale Java/printf() stejné jako C/printf()

JAVA /jiné/ (2)

```
import java.util.*; // Scanner je v knihovně java.util
```

```
// Treti program
```

```
public class TretiProgram {
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
```

```
        int x, y, z;
```

```
        System.out.println("Zadejte dvě celá čísla");
```

```
        x = sc.nextInt();
```

```
        y = sc.nextInt();
```

```
        z = x + y;
```

```
        System.out.println("Součet čísel: "+x+" + "+y+" = "+z);
```

```
    }
```

```
}
```

Neošetřené
chyby

C /jiné/ (2)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
```

```
// Tretí Program
```

```
int main(int argc, char** argv) {
    int x, y, z;
    printf("Zadejte dve cela cisla \n");
    scanf("%d", &x);
    scanf("%d", &y);
    z = x + y;
    printf("Soucet cisel%3d +%3d =%3d \n\n", x, y, z);
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```

Neošetřené
chyby

1

2

3

- Vstup z klávesnice Java/nextInt() vs C/scanf()
- Pozor: výstup ze scanf() voláním odkazem ..&x, &y
- Java/import... vs C/#include... - význam podobný

JAVA /podobné/ (3)

```
import java.util.*; // Scanner
// Tridu Math neni treba importovat

// Prepona pravouhlehého trojúhelníka
public class Prepona {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Zadejte odvesny
                           pravouhl. trojúhelníka");
        double x = sc.nextDouble();
        double y = sc.nextDouble();
        double z = Math.sqrt(x*x+y*y);
        System.out.println("Délka přepony je "+z);
    }
}
```

1

2

C /podobné/ (3)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <math.h> // sqrt()
// Prepona pravouhlehého trojuhelníka
int main(int argc, char** argv) {
    double x, y, z;
    printf("Zadejte odvesny
           pravouhlehého trojuhelníka \n");
    scanf("%lf", &x);
    scanf("%lf", &y);
    z = sqrt(x*x+y*y);
    printf("Delka prepony = %5.2f \n\n", z);
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```

Diagram illustrating the scope of variables in the code:

- Callout 1 points to the declaration of `x`, `y`, and `z` as `double` variables.
- Callout 2 points to the calculation of `z` using the `sqrt` function.

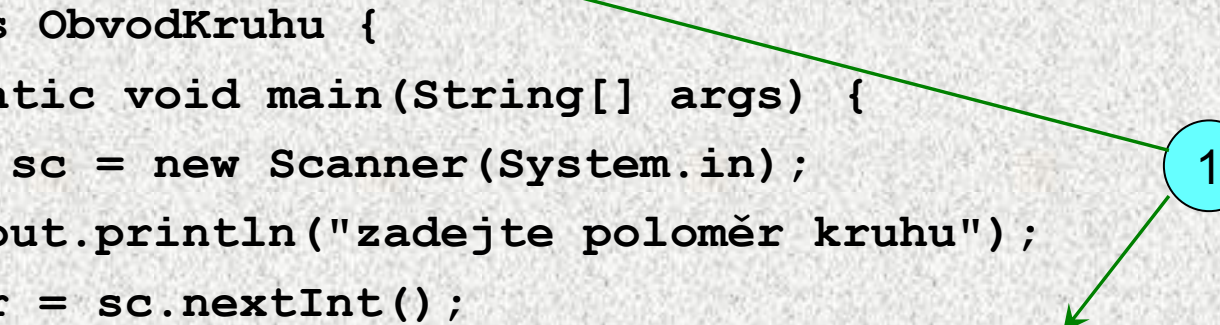
- Pozor: deklarace lokálních proměnných možná pouze na začátku bloku tj. např. na začátku funkce

JAVA /podobné/ (4)

```
import java.util.*;           // Scanner
// Tridu Math neni treba importovat
```

- // Obvod kruhu

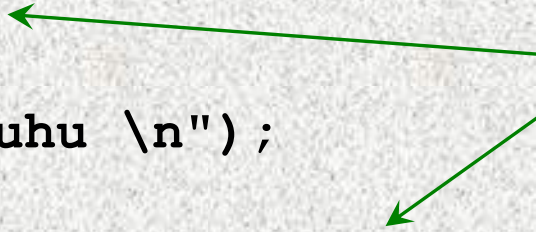
```
public class ObvodKruhu {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
        System.out.println("zadejte poloměr kruhu");
        double r = sc.nextInt();
        System.out.println("obvod kruhu je "+2*Math.PI*r);
    }
}
```


C /podobné/ (4)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

// Obvod kruhu
int main(int argc, char** argv) {
    const double PI = 3.1416;
    double r;
    printf("Zadejte polomer kruhu \n");
    scanf("%lf", &r);
    printf("Obvod kruhu = %5.2f \n\n", 2*PI*r);
    printf("Obvod kruhu = %f \n\n", 2*PI*r);
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```


- Deklarace konstanty - *const typ jmeno = hodnota*

JAVA – if else /shodné/ (5)

```
import java.util.*;
// Prestupny rok
public class Rok {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
        int rok;
        System.out.println("zadejte rok");
        rok = sc.nextInt();
        System.out.println("rok "+rok);
        if (rok > 1582){
            if ((rok%4==0 && rok%100!=0) || rok%400==0)
                printf(" je prestupny \n\n");
            else
                printf(" neni prestupny \n\n");
        }else{
            if((rok >= 8) && rok%4 == 0)
                printf(" je prestupny \n\n");
            else
                printf(" neni prestupny \n\n");
        }
    }
}
```

1

C – if else /shodné/ (5)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
// Prestupny rok
int main(int argc, char** argv) {
    int rok;
    printf("Zadejte rok = ");
    scanf("%d", &rok);
    printf("\nRok %4d",rok);
    if (rok > 1582){
        if ((rok%4==0 && rok%100!=0) || rok%400==0)
            printf(" je prestupny \n\n");
        else
            printf(" neni prestupny \n\n");
    }else{
        if((rok >= 8) && rok%4 == 0)
            printf(" je prestupny \n\n");
        else
            printf(" neni prestupny \n\n");
    }
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```

1

JAVA – while /shodné/ (6)

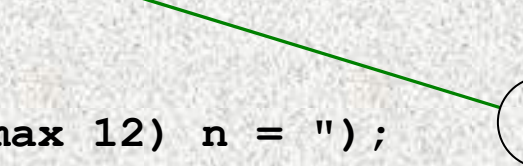
```
public class Faktorial {  
    public static void main(String[] args) {  
        Scanner sc = new Scanner(System.in);  
        System.out.println("zadejte přirozené číslo");  
        int n = sc.nextInt();  
        if (n < 1) {  
            System.out.println(n + " není přirozené číslo");  
            System.exit(0);  
        }  
        int i = 1;  
        int f = 1;  
        while (i < n) {  
            i = i + 1;  
            f = f * i;  
        }  
        System.out.println (n + "! = " + f);  
    }  
}
```

1

C – while /shodné/ (6)

// Faktoriál

```
int main(int argc, char** argv) {
    int n, i, f;
    printf("Zadejte prirodzene cislo (max 12) n = ");
    scanf("%d", &n);
    if(n < 1){
        printf("\n n = %d neni prirodzene cislo \n\n", n);
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
    i = 1;
    f = 1;
    while(i < n){
        i = i + 1;
        f = f * i;
    }
    printf("\n %3d! = %d \n\n", n, f);
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```

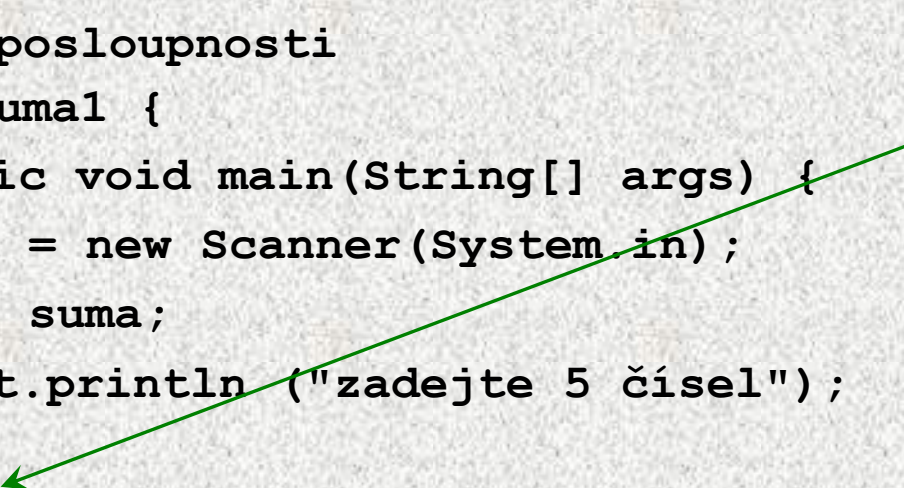

- Pozor: deklarace lokálních proměnných možná pouze na začátku bloku tj. např. na začátku funkce

JAVA – for /podobné/ (7)

```
import java.util.*;

// Zpracovani posloupnosti
public class Suma1 {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
        int dalsi, suma;
        System.out.println ("zadejte 5 čísel");
        suma = 0;
        for (int i = 1; i <= 5; i++) {
            dalsi = sc.nextInt();
            suma = suma+dalsi;
        }
        System.out.println ("součet je " + suma);
    }
}
```


C – for /podobné/ (7)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

// Zpracovani posloupnosti
int main(int argc, char** argv) {
    int i, suma, dalsi;
    printf("Zadejte 5 cisel \n");
    suma = 0;
    for(i = 1; i <= 5; i++){
        scanf("%d", &dalsi);
        suma = suma + dalsi;
    }
    printf("suma = %d \n\n", suma);
    return (EXIT_SUCCESS);
}
```


- Pozor: deklarace lokálních proměnných možná pouze na začátku bloku tj. např. na začátku funkce viz JAVA, kde int i možno založit až uvnitř závorky for()

JAVA – switch, break, continue /shodné/ (8)

```
public class Prepinac {  
    public static void main(String[] args) {  
        . . .  
        int v, x=6;  
        v = 500;  
        switch(x) {  
            case 2:  
                v = 300;  
                break;  
            case 6:  
                v = 400;  
                break;  
            default:  
                v = 0;  
        }  
    }  
}
```

1

C – switch, break, continue /shodné/ (8)

// Prepinac

```
int main(int argc, char** argv){
    int v, x=6;
    . . .
    v = 500;
    switch(x) {
        case 2:
            v = 300;
            break;
        case 6:
            v = 400;
            break;
        default:
            v = 0;
    }
}
```

1

- **Pozor:** Nelze použít break a continue s návěštím (JAVA umožňuje)

C a Java - Co C nemá

C nemá:

- Interpret kódu (JVM) (C je kompilovaný)
- Objektovou podporu
  - Třídy, objekty, zapouzdření, dědičnost, polymorfismus
- Jednotnou metodiku vytváření a použití strukturovaných proměnných
  - referenční proměnná, new()
- Automatickou správu paměti
  - Garbage collector
- Ošetření výjimek metodikou chráněných bloků
  - try, catch, finally
- Velikost proměnných nezávislou na platformě
- Standardní podporu grafického uživatelského rozhraní GUI
- Standardní podporu řízení událostí (events, talkers, listeners)
- Standardní podporu webovských aplikací (aplety, síťové připojení)
- Standardní podporu (semi)paralelního zpracování úloh
  - threads, multitasking, multithreading

C a Java - Co C nemá nebo je jinak

v C je jinak:

- C je kompilovaný jazyk
  - Zdrojový kód je nezávislý (portable) na platformě (málo závislý)
  - Spustitelný kód je závislý na platformě
- Členění programu na moduly, určení jejich vazeb (interface)
- Import knihoven (systémových i uživatelských)
- Určení viditelnosti proměnných (scope), modifikátory přístupu
- Určení doby života proměnných
- Předávání některých parametrů do funkcí
- Vytváření strukturovaných proměnných (mohou být i statické)
- Definování konstant
- Ošetření běhových chyb (run-time errors)
  - odpovědný programátor, překladač nevynucuje
- Správa paměti (heap management)
  - odpovědný programátor, malloc / free
- Práce s booleovskými proměnnými a řetězci (přímo boolean a String není)

C a Java - Co je v C navíc nebo jinak

v C je navíc:

- Preprocessor
  - Vkládání hlavičkových souborů (header file) do zdrojového kódu
  - Podmíněný překlad
  - Makra
  - #pragma – doplňující příkazy závislé na platformě
- Linker – spojování přeložených modulů a knihoven do spustitelného kódu
- struct a bitová pole (strukturované proměnné z různých prvků)
- union – překrytí proměnných různého typu (sdílení společné paměti)
- typedef – zavedení nových typů pomocí již známých typů
- sizeof – určení velikosti proměnné (i strukturovaného typu)
- enum – výčtové typy (množina číslovaných pojmenovaných konstant)
- Parametr funkce jako seznam proměnné délky
- Ukazatele (pointer) jako prostředek nepřímého adresování proměnných
- Jiné názvy i parametry funkcí ze standardních knihoven (práce se soubory, znaky, řetězci, matematické funkce, ...)

C - Struktura programu

Program v C se skládá z následujících součástí:

- Příkazy preprocesoru (Preprocessor commands)
- Definice typů (type definitions)
- Prototypy funkcí (function prototypes) kde je uvedena deklarace:
  - Jména funkce
  - Vstupních parametrů
  - Návrátové hodnoty funkce
- Proměnné (variables)
- Funkce (functions) (v C je procedura funkce bez návratové hodnoty)

C - Struktura programu

Funkce v C mají tento tvar:

- Každý program musí obsahovat právě jednu funkci main()
- Všechny funkce (včetně main()) mají jednotný formát:

```
typ_navrat_hodnoty jmeno_fce (parametry_fce)
{
    lokalni promenne
    prikazy
}
```

- *Uvnitř funkce nelze definovat* lokální funkce (definice funkci nesmí být vnořené)
- Na formátování zdrojového textu překladači nezáleží. Formátování zlepšuje autorovi (i ostatním) čitelnost a potlačuje chyby

C - Struktura programu

Příklad programu v C:

```
#include <stdio.h>                                /* hlavickovy soubor (header) */
#define NASOBITEL 5                                /* symbolicka konstanta */

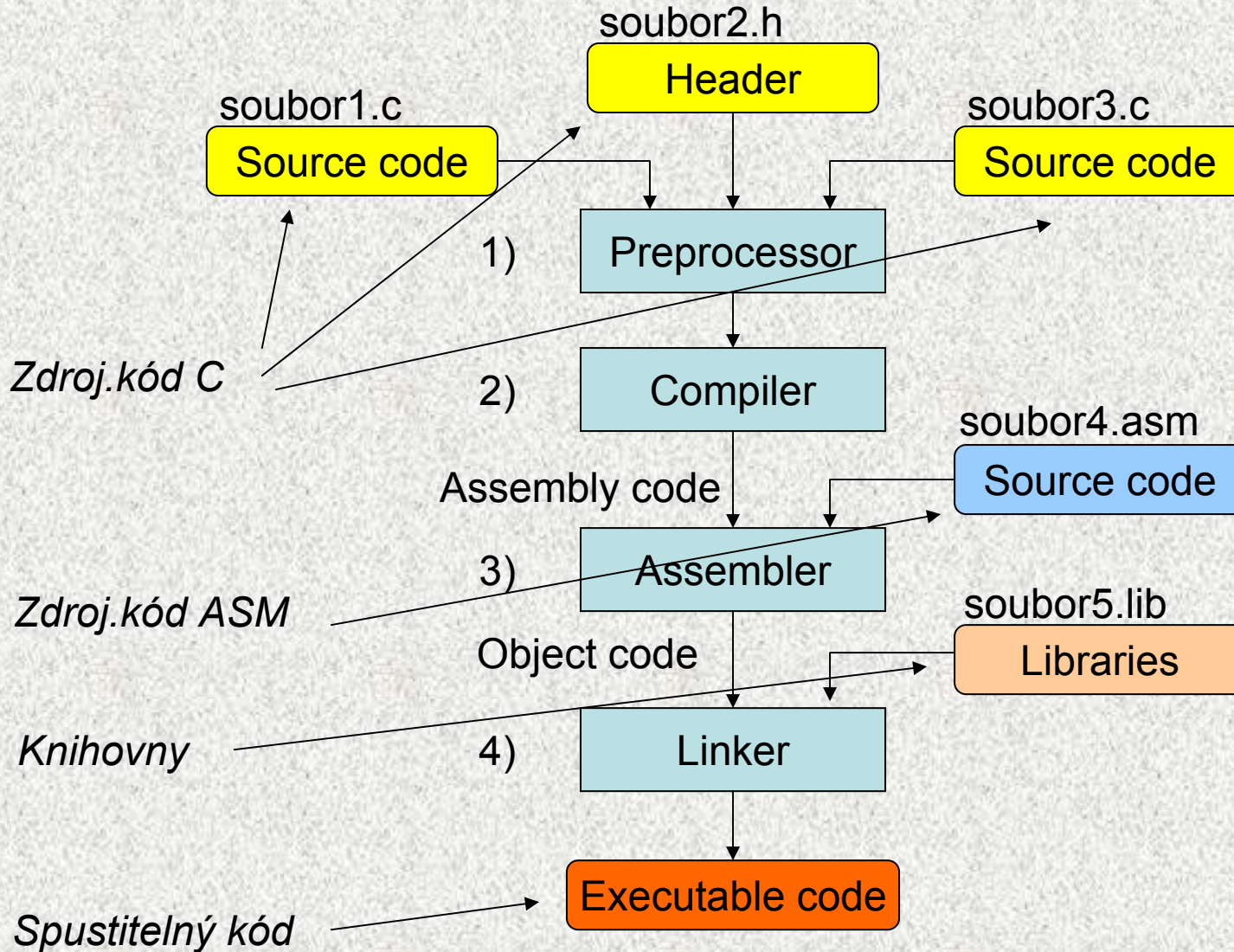
double funkceNasobeni (double coNasobit); /* deklarace funkce -"prototyp" */

main()
{
    double vysledek;                                /* lokalni promenna */
    const double PI=3.14;                            /* lokalni konstanta */

    printf ("Nasobeni\n");                          /* vystup na obrazovku */
    vysledek=funkceNasobeni (PI);                    /* volani funkce s parametry */
    printf ("%d * %d = %d\n",NASOBITEL,PI,vysledek); /* formatovany vystup */
}

double funkceNasobeni (double coNasobit) /* definice funkce */
{
    double d;
    d=NASOBITEL*coNasobit;
    return( d );                                    /* vystup hodnoty z funkce */
}
```

C - Model kompilace

C - Model kompilace

Vytvoření spustitelného kódu (viz obr):

- 1) Preprocesor:
  - Čte zdrojový kód v C
  - Odstraní komentáře
  - Upraví zdrojový text podle direktiv preprocesoru (řádky začínající #)
    - Vloží do textu obsah jiného souboru `#include ....`
    - Odebere text vymezený direktivami podmíněného překladu
    - Expanduje makra
- 2) Překladač C:
  - Čte výstup z preprocesoru
  - Kontroluje syntaktickou správnost textu
  - Hlásí chyby a varování
  - Generuje text v assembleru (když nejsou chyby)

C - Model kompilace

Vytvoření spustitelného kódu (viz obr):

- 3) Assembler:
  - Čte výstup z překladače C
  - Generuje relokovatelný object kód (kód s nevyřešenými odkazy mezi moduly)
  - Přeloží případné moduly zapsané přímo v assembleru (mix programovacích jazyků)
- 4) Linker (spojovací program):
  - Čte object kód všech zúčastněných modulů programu
  - Připojí knihovní object moduly (přeložené dříve nebo dodané),
  - Vyřeší odkazy mezi moduly
  - Generuje spustitelný kód (zjednodušené)

C - Komentář

C používá dva způsoby označení komentáře:

- `/* Toto je komentář */`
- `/* Toto je rovněž komentář
rozdělený na několik řádků
*/`
- `// Toto je též komentář až do konce řádku`
- `/* Komentář nesmí být vnořený do jiného komentáře`
  - `/* to je chybný zápis komentáře */`
  - `*/`
- Preprocesor nahradí každý komentář jednou mezerou
- `// .....` tento způsob některé překladače nepodporují

C - Soubor platných znaků (ASCII)

C - základní soubor znaků:

- A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
- a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v x y z
- 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
- ! " # % & ' ( ) * + , - . / : ; < = > ? [\ ] ^ _ { | } ~
- Oddělovače (whitespace characters)
space, horizontal tab, vertical tab, newline, form feed
- \0 - null char (koncový znak řetězce)

C - Soubor platných znaků (ASCII)

C - základní soubor znaků (pokrač.):

- Řídící znaky pro řízení výstupních zařízení (escape sequences)

Escape sequence	Výstup		Escape sequence	Výstup
\a	Beep (pípnutí)		\'	Znak '
\b	Backspace		\"	Znak "
\f	Form feed		\?	Znak ?
\n	Newline		\\	Znak \
\r	Carriage return		\o \oo \ooo (př: \741)	o=osmičkové číslice (octal dig)
\t	Horizontal tab		\xh... (př: \x1008)	h...=šestnáctkové číslice (hex dig.)
\v	Vertical tab			

C - ostatní znaky:

- Mohou se použít v komentářích, řetězcích a znakových konstantách

C - Identifikátory

C - pravidla pro volbu identifikátorů:

- Obsahuje A,...,Y,a,...,z,0,...,9 a znak _ (underscore)
- První znak není číslice
- Rozlišují se velká a malá písmena (case sensitive)
- Délka identifikátoru není omezena, ale pouze 31 prvních znaků je významných
(může se lišit podle implementace)

C - rezervovaná slova (keywords):

- Musí být zapsaná malými písmeny

auto	default	float	register	struct	volatile
break	do	for	return	switch	while
case	double	goto	short	typedef	
char	else	if	signed	union	
const	enum	int	sizeof	unsigned	
continue	extern	long	static	void	

C - Datové typy

C - celočíselné datové typy:

Typ	Velikost [byte]	Rozsah	Použití
char	1	-128 až +127 nebo 0 až 255	Znaky
unsigned char	1	0 až 255	Malá čísla
signed char	1	-128 až +127	Malá čísla
int	2 nebo 4	-32.768 až +32.767 nebo -2.147.483.648 až +2.147.483.647	Celá čísla
unsigned int	2 nebo 4	0 až 65.535 nebo 0 až 4.294.967.295	Kladná celá čísla
short	2	-32.768 až +32.767	Celá čísla
unsigned short	2	0 až 65.535	Kladná celá čísla
long	4	-2.147.483.648 až +2.147.483.647	Velká celá čísla
unsigned long	4	0 až 4.294.967.295	Kladná celá čísla

- Velikost celočíselných typů určena implementací
- Vždy ale platí (v byte): char <= short <= int <= long
- Typ boolean není (až ANSI C99), =0 -> false, !=0 -> true

C - Datové typy

C - reálná čísla (neceločíselné datové typy):

- Velikost reálných čísel určena implementací
- Většina překladačů se řídí standardem IEEE-754-1985, potom jsou rozsahy reálných čísel dány následující tabulkou:

Typ	Velikost [byte]	Rozsah (uveden pro kladná č.)	Přesnost
float	4	1.2E-38 až 3.4E+38	6 desítkových číslic
double	8	2.3E-308 až 1.7E+308	15 desítkových číslic
long double	10	3.4E-4932 až 1.1E+4932	19 desítkových číslic

C - typ void:

- void značí prázdnou hodnotu nebo proměnnou bez typu (jen ukazatelé)
  - void funkce1 (....) - funkce bez návratové hodnoty (procedura)
  - int funkce2 (void) - funkce bez vstupních parametrů
  - void *ptr; - ukazatel bez určeného typu (viz dále)

C - Konstanty

C - 6 typů konstant:

- Celočíselné (integer constants)
- Reálné (floating constants)
- Znakové (character constants)
- Řetězcové (literal constants) (literály)
- Výčtové (enumeration constants) (pojmenované prvky množiny)
- Symbolické (#define MAX 300)

C - Konstanty - celočíselné

C - Formát celočíselné konstanty:

- Desítkový - *nezačíná číslicí 0 (nula)*, př: 1024
- Osmičkový - *začíná číslicí 0 (nula)*, př: 012
- Šestnáctkový - *začíná znaky 0x nebo 0X (nula x)*, př: 0x7F8A
  - číslice a,...,f (A,...,F) mohou být velká i malá písmena

C - Typ celočíselné konstanty:

- Není-li určen explicitně, přiřadí se nejbližší dostatečně veliký typ
  - Desítkové konst. - *int, long, unsigned long*
  - Šestnáctkové a osmičkové - *int, unsigned int, long, unsigned long*
- Určí se explicitně znaky *U* nebo *u* (*unsigned*), *L* nebo *l* (*long*) jinak *int*

Desítkově	Osmičkově	Šestnáctkově	Typ
15	017	0xF	int
32767	077777	0x7FFF	int
10U	012U	0xAU	unsigned int
16L	020L	0x10L	long
27UL	0333ul	0x1BUL	unsigned long

C - Konstanty - reálné

C - Formát reálné konstanty:

- S řádovou tečkou př: 41.9
- Mantisa a exponent př: 5.67E-3 // 5.67*10⁻³
nebo rovněž 5.67e-3

C - Typ reálné konstanty:

- Není-li určen explicitně, pak je - *double*
- Určí se explicitně znaky
  - *F* nebo *f* - *float*
  - *L* nebo *l* - *long double*
- V tabulce jsou všechny konstanty typu double

5.19	0.519E1	0.0519e+2	519E-2
12.	12.0	.12E2	12e0
370000.0	37e+4	3.7E+5	0.37e6
0.000004	4E-6	0.4e-5	.4E-5

C - Konstanty - znakové

C - Formát znakové konstanty :

- Jeden nebo více znaků v *jednoduchých apostrofech*
  - př: 'B', 'g', 'ab', '9'

C - Hodnota znakové konstanty :

- Jednoznaková konstanta má hodnotu odpovídajícího kódu znaku
  - př: v ASCII kódu '0' ~= 48, 'A' ~= 65
- Víceznaková konstanta - hodnota závisí na implementaci překladače C

C - Typ znakové konstanty:

- Znaková konstanta je typu *int*

Pozn:

- Řídící znaky (escape sequences) mohou tvořit znakové konstanty
  - př: '\n'

C - Konstanty - řetězcové (literály)

C - Formát řetězcové konstanty (literálu) :

- Posloupnost znaků a řídicích znaků (escape sequences) *uzavřená v uvozovkách*
  - př: “Já jsem řetězcová konstanta ! \n”

Pozn:

- Řetězcové konstanty oddělené pouze oddělovači (whitespace characters) jsou sloučeny do konstanty jediné.
  - př: “Já jsem” “řetězcová konstanta ! \n”
se sloučí do
“Já jsem řetězcová konstanta ! \n”

C - Typ řetězcové konstanty:

- Řetězcová konstanta je uložena v *poli typu char* (array of char) a zakončena znakem ‘\0’
  - př: “Nazdar” se uloží v poli typu char takto:

‘N’	‘a’	‘z’	‘d’	‘a’	‘r’	‘\0’
-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

C - Konstanty - výčtové (enum type)

C - Formát výčtové konstanty :

- enum { CERVENA, MODRA, BILA, CERNA};

pak CERVENA=0 a každý další prvek má hodnotu o jedničku vyšší

- enum { MALY=5, VETSI, VELKY, NEJVETSI }

pak MALY=5, VETSI=6 a každý další prvek má hodnotu o jedničku vyšší

C - Typ výčtové konstanty:

- Výčtová konstanta je typu *int*

C - Konstanty - symbolické #define

C - Formát symbolické konstanty #define:

- Konstanta se založí příkazem preprocesoru *#define*
(je to makro bez parametrů, každé #define musí být na samostatné řádce)
př:

```
#define CERVENA    0    /* Zde muze byt komentar */  
#define MODRA     1    //Je zvykem jména konstant psát velkými písmeny  
#define BILA      2
```
- Hodnotu konstanty je možné vyjádřit konstantním výrazem
př:

```
#define MAX_1      (100*5)-12
```
- Symbolické konstanty mohou být vnořené
př:

```
#define MAX_2      MAX_1+30
```

Jazyk C

Část I.

Konec

